

Sewe shyen woo na Pɔli wila torogo

KORENTI

ca tagafenne pe yeri

Sewe wi nawa senre

Naa Pɔli wila wi sewe koŋbanŋa wi yɔnlɔɔ mboo torogo wa Korenti ca tagafenne pe yeri, wila Timote wi torogo wa pe yeri wi sa nga wila naga pe na ma yo paa piin ki wele. Naa Timote wila kaa sɔngɔɔ ma pan, senre nda wila pan ma yo Pɔli wi kan, ti sila pye sentanra. Kì pye ma, a Pɔli wo jate wì si kari ma saa Korenti ca tagafenne pe yan, mɛɛ pe yeri ma yo pe pe tangalɔmɔ pi kanŋa. Naa Pɔli wila ka saa gbɔn wa, pe ni, a nuŋba si ti fere Pɔli wi yigi, ma yesanga wa wi na (2.5-11; 7.12). A Pɔli wì si sɔngɔɔ fyεlegε na wa Efezi ca. Wa Efezi, Pɔli wila gbele Kɔrenti ca tagafenne pe kala na. A wì si sewe wa yɔnlɔɔ ma senŋbanra yo pe na (2.4; 7.8). Eɛn fɔ ki sewe wì punŋo yingɔ. Tite wo Pɔli wila tun ma yo wi saga sewe wi kan pe yeri.

Ko punŋo na, a Pɔli wì si kari wa Maseduwani tara. Wila saa fili wa Tite ŋa wila tun wa Korenti ca wi ni. Tite wila sentanra yo ma Pɔli wi kan, fɔ Korenti ca tagafenne pàa wi senre ti logo ma pe tangalɔmɔ pi kanŋa. Naa Pɔli wila kaa ki sentanra ti logo, a wì sigi sewe ŋa wi yɔnlɔɔ maa torogo Korenti ca tagafenne pe kan. Wa sewe wi ni, wigi naga pe na ma yo pe yen maa ndanla. Pɔli wo wila Korenti ca legilizi wi tεge. Wila pye na jaa wo naa poro ni pe yɔn ki pye nuŋba.

Ki sewe ŋa wi yen ma kɔn ma yiri kɔnsaga taanri. Wa sewe wi kɔnsaga koŋbanŋa (1--7) ki ni, Pɔli wi yen na Yenŋele li shari maga ta lì fanŋa kan wi yeri wa wi kanŋbanra ti ni we; katugu kanŋbanga ŋga kila pye wo naa Korenti ca tagafenne pe sɔɔwɔ kila kɔ. Pɔli wila pe nawa to tunŋo ŋga wila pye wa pe sɔɔwɔ ki wogo na, mɛɛ ki yo pe kan fɔ pe yen maa ndanla.

Wa sewe wi kɔnsaga shyen wogo (8--9) ki ni, Pɔli wi yen na para yarikanra nda pe daga mbe gbogolo mbe kan Zheruzalemu ca tagafenne pe yeri ti wogo na. Ki kala na, wila pe yenri ma yo pe pye leele mbele pe maa kaan nayinme ni.

Wa sewe wi kɔnsaga taanri wogo (10--13) ki ni, Yenŋele yɔn senre yofenne yagboyoolo mbele pàa бага Pɔli wi na, wila para mboo yεε sho pe kεε.

Wa sewe wi kɔsaga, Pɔli wila Korenti ca tagafenne pe shari konaa maga yo pe kan fɔ wi yaa sa pe kɔn mbe wele naa.

Sewe wi yen ma koonlo yege nga na

Sewe wi lesaga senre konaa sharaga 1.1-11

Poli wi kakonndegengele konaa ke pyego 1.12--6.13

Tagafenne pe daga mbe je yarisunndo ti na 6.14--7.1

Poli wo naa Korenti ca tagafenne pe ni 7.2-16

Yarikanra nda paà gbogolo Zheruzalemu ca tagafenne pe kan 8.1-9.15

Poli wila para mbege naga fo wi yen pitunjo kaselege na 10--13

Poli wila sewe wi torogo leele mbele yeri pe sharaga ye

1 ¹Mi Poli na Zhezu Kirisi wi pitunjo* ma yala Yenjele li nandanwa kala li ni, naa we sefo Timote, woro waa ki sewe na wi torogi Yenjele li legilizi* na wa Korenti ca wi kan, naa mbele fuun pe yen Yenjele li leele kpoyi* wa Akayi* tara ti ni fuun ti ni pe yeri. ²We To Yenjele lo naa we Fo* Zhezu Kirisi wi ni pe yinne naa yeyinje kan pe yeri!

Poli wila Yenjele li shari

³Ye ti waa Yenjele li sonni, lo na li yen we Fo Zhezu Kirisi wi To we. Lo li yen To na wi maa leele yinriwe taa, ma pye Yenjele na li maa leele kotooro sogo pe na kala li ni fuun ni. ⁴Lo li maa we kotooro ti sogo we na wa we jolgo ki ni fuun ki ni, jango mbele pe yen na jolgo cenle nga fuun jolo, woro jate kotogo sogowo mba we ta Yenjele li yeri, we ya waa pe kotooro ti sogo pi ni. ⁵Jolgo nga Kirisi* wi jolo, yege nga na we yen naga cenle legere jolo, ki pyelomɔ nunɔba pi na fun, Kirisi wi we kotooro ti sogo we na fo jenge.

⁶Na we kaa jolo, ko ma pye mbe ye kan ye kotooro ti sogo ye na, ye showo pi ta. Na we kotooro ti ka sogo we na, ko ma pye mbe ye kan ye kotooro ti sogo ye na, jango jolgo nga waa jolo, ye ya yaa ki nunɔba ki kunni ye ye ni. ⁷Ki pye ma, we jigi wi yen ma cen jenge ye kala na; katugu wege jen ma yo yege nga na yaa ye tasaga taa wa jolgo nga we yen na jolo ki ni, ki pyelomɔ nunɔba pi na fun, kotogo sogowo mba we ta Yenjele li yeri, ye yaa ye tasaga ta wa pi ni fun.

⁸Ki kala na, sefenne, jolgo nga we jolo wa Azi kinda wi ni, we yen na jaa yege jen. Ki jolgo kila gbogo we na jenge fo ma we we fannga ki ni fuun ki na, a we jigi wi kon we na, a wege yan ndee we se koro yinwege na naa. ⁹Waa pye naga yaan we gbosenre peri yo, a ti yere makɔ. Een fo, ko la pye ma, jango waga ka we jigi wi taga we ye na, fo Yenjele lo na, lo na li yaa kuulo pe yen mbe pe yirige wa kunwo pi ni we. ¹⁰Lo li we sho ki kunwo tipewe pi ni, lo li yaa si we sho naa. Ee, we jigi wi yen ki na fo li yaa we sho naa. ¹¹Katugu yoro jate ye yaa we saga ye Yenjele yenrewe pi ni.

Kiga pye ma, yenrewe mba lelegere na yenri we kan, Yenjele li yaa pi logo, mbege kajenge ki pye we kan. Kona, lelegere yaa lali shari we kala na.

**POLI WI
KAKONNDEGEJGELE
KONAA KE PYEGO**

1.12--6.13

Poli wila wi jatere wi kanngi

¹²We mbe ya mbaa we yee gbogo kala na mege ni li na: We nawa jatere wi yen naga yuun we kan ma yo we tanga yege nga na laga dunruya wi ni, naa yoro jate ye yege na, ki tangalomo pi yen ma sin ma pye jembe Yenjele li yege na. Kii pye lere tijinliwe fannga na, een fo, ki pye Yenjele li yinme po fannga na. ¹³Wa we sewe ele mbele waa torogi pe ni, we woro na yaraga ka yege yonlogi ye kan, kaawo nga yaa kara na jenni ko. Na jigi wi yen ki na fo ye yaa ki wogo nga ki jen mbege ko pew. ¹⁴Yingoo ki jenri ye jen ce. We Fo Zhezu wi panmbilige, we yaa pye ye yee gbogowo pi go, paa yege nga na ye yaa pye woro fun we yee gbogowo pi go we.

¹⁵⁻¹⁶Na jigi wila pye ki wogo ki na jenge, fo a mi yere ki yerewe ma yo na karisaga wa Maseduwani tara, mi yaa toro wa ye yeri gben, mbe si jen mbaa kee. Kona na songorosaga mbe yiri wa Maseduwani tara, mbe toro wa ye yeri naa, jango ye ta ye nayinme

tasaga shyen ta. Kona, ye mbe ya mbanla torogo na tangala li na wa Zhude tara. ¹⁷Na mila kaa yere ki yerewe ma yo mi yaa ki wogo nga ki pye, ye nawa po ni na jatere wi sila pye mbe cen na na wi le? Kagala ngele mi jate mbe pye, ye nawa po ni mila ke piin na yala dunruya wooloo* pe pyelomo po ni wi le? Fo ma cen ki cenwe na yuun «ee» naa «ayoo» wagati nungba wi ni ke? Ayoo de. ¹⁸Maga ta kaselege Yenjele li yen senre nungba yofoo yege nga na, ki pyelomo nungba pi na fun, nga waa yo ma ye kan, ki sila pye «ee» naa «ayoo» wagati nungba wi ni. ¹⁹Katugu Yenjele li Pinambyoo Zhezu Kiriisi na mi naa Siliven naa Timote waa wi senre ti yo wa ye sogowo, wi sila pye «ee» naa «ayoo». Een fo, wo wi yen Yenjele li «ee» we.

²⁰Zhezu Kiriisi wo wi yen «ee», na wi yen na yon fongoo* ngele Yenjele li kon ke yon finli. Ko ki ti we maa «anmiina*» wi yuun wi fannga na, na Yenjele li gbogo. ²¹Yenjele lo jate li yen na fannga kaan woro naa yoro yeri wa we gbogolomo pi ni Kiriisi wi ni. Yenjele jate lo li we tege we ye li yee kan. ²²Lo li tegere tege we na li yee mege ki na, ma Yinnekpoyi li kan we yeri li cen wa we kotooro ti na, mbe pye paa yarijende nda li tege we kan ti yaraga konngbannga yen.

²³Iga mi yaa yo, Yenjele li yen na serefo ki na, na mi ka finle, lilan gbo: Mi woro na jaa mbe yesanga wa ye na, ko ki ti na karaga miigi sa

wa yoro Korenti tagafenne ye yeri. ²⁴We woro na jaa mbe cen ye go na mbaa ye yege sinni tagawa po kanngolɔ, katugu yè fannga ta wa tagawa pi ni. Een fɔ, we yen naga jaa mbaa tunngo piin ye ni ja, ye ta ye nayinme ta.

2 ¹Ki pye ma, a mi si yere ki yerewe ma yo mi se songɔɔ wa ye yeri naa mbe yesanga wa ye na. ²Katugu na mi ka yesanga wa ye na, ambɔ wi mbe ya nayinme kan mi yeri naa? Kaawɔ yoro mbele mi yesanga ki wa ye na yoro bokɔ. ³Ko ki ti mi sewe wi torogo ye kan paa yege nga na miigi pye we. Mi sila pye naga jaa na mi ka gbɔn wa ye na, leele kpaw mbele pe daga mbe nayinme kan na yeri, pe ti mbe yege san. Mi taga ki na ma yo na mi ka nayinme ta, yoro fun ye yaa nayinme ta. ⁴Sewe nga mi torogo ye kan, mila wi yɔnlɔɔ maga ta na nawa pɛ tanga ma piri na na fɔ jɛnge, naa yentunwɔ legere ni. Mi sila ko pye, mbe yesanga wa ye na, een fɔ, mila ki pye, jango ye yen mala ndanla jenge yege nga na, ye ta yege jen.

Ye kapege pyefɔ wi kapege ki kala yaga wi na

⁵Na lere wa ka yesanga kala pye, wii yesanga ki wa mi na, een fɔ, wigi wa ye ni fuun ye na. Nakosima, wigi wa ye jenri na. Miigi yo ma, jango mi ka kaga kala li gbɔɔ mbe toro. ⁶Yoro lelegere, jɔlɔɔ nga yè wa ki fɔ wi na, ki yala wi ni makɔ. ⁷Ko ki ti yingɔ,

ye daga mboo kapege ki kala yaga wi na mboo kotogo ki sogo wi na, jango wi jigi ka ka kɔn wi na wi jatere pirindorogo ki na. ⁸Ki kala na, mi yen na ye yenri, yege naga wi na fɔ wi yen ma ye ndanla. ⁹Mi sewe wi torogo ye kan go nga na kaa nga: Mila pye na jaa mbe ye wa mbe wele, mbege jen, na kaa pye ye yen nala senre ti nuru kala li ni fuun ni. ¹⁰Na yaga lere wa kapege kala yaga wi na, mi fun miigi kala yaga wi na. Katugu, mi ka lere wa kapege kala yaga wi na, yege o yege mi ka lere wa kapege kala yaga wi na, mi maga kala yaga wi na yoro kala na Kirisi* wi yege na, ¹¹jango Sɔtanla wiga ka fannga ta we na, katugu we yen maa nawa kagala ke jen fɔ jenge.

Pɔli wi jatere wila lege wi na maa ta wa Tirowasi ca

¹²Naa mila gbɔn wa Tirowasi mbe Kirisi wi Sentanra ti yari wa, mila saa ki yan we Fɔ* wi konɔ li yenge na kan mbe tunngo pye wa. ¹³Ma si yala, na jatere wila lege na na fɔ jenge, katugu mi sila sa we sefɔ Tite wi yan wa. Ki kaa pye ma, a mi si sara pe na, mee yiri ma kari wa Maseduwani tara.

Cew nga waa taa Zhezu Kirisi wi ni

¹⁴Ye ti waa Yenɛle li shari, katugu lo li yen na cew kaan we yeri sanga pyew wa we gbogolomɔ pi ni Kirisi wi ni. Woro li tege waa Kirisi wi yari poo jen laga ki

ni fuun ni, paa latikɔɔ yɛn, ɲa wi nuwɔ pi ma jaraga lagapyew. ¹⁵We tangalɔmɔ pi yɛn paa latikɔɔ nuwɔ taan yɛn, ɲa Kirisi wɔ wɔ saraga* Yɛnɲɛle li yeri. We yɛn ma, ma mbele pe yɛn wa shɔwɔ konɔ li ni pe kan, naa mbele pe yɛn wa punɲguwɔ konɔ li ni pe kan. ¹⁶Mbele pe yɛn wa punɲguwɔ konɔ li ni poro yeri, ki yɛn kunwɔ nuwɔ mba pi maa leele kuun. Mbele pe yɛn wa shɔwɔ konɔ li ni poro yeri, ki yɛn nuwɔ mba pi maa yinwege kaan. Na ki yɛn ma, ambɔ wi mbe ya mbege tunɲgo cɛnlɛ ɲga ki yɔn fili? ¹⁷Woro wo na, we woro paa leele mbele pe ma Yɛnɲɛle sɛnrɛ ti tɛgɛ na penjara jaa ti ni pe yɛn. Ɛɛn fɔ, Yɛnɲɛle lo li we tun. Sɛnfire we maa yuun li yɛgɛ na, paa Kirisi wi tunmbyeele yɛn.

Yɔn finliwɛ fɔnmɔ pi tunmbyeele

3 ¹Ye nawa po ni we yɛn naga lee naa fɔnɲgɔ mbaa we yɛɛ mɛtanga yinri wi le? Nakoma ki kala yɛn we na we sɛwɛɛle pele kan ye yeri, mbele pe yɛn na we mɛtanga yinri, paa yɛgɛ ɲga na pele maa ki piin wi le? Nakoma mbe pele ta mbe yiri wa ye yeri wi le? ²Yoro ye yɛn paa we sɛwɛ yɛn, ɲa wi yɛn ma yɔnlɔgɔ wa we kotoɔ ti na, ɲa leele pe ni fuun pe mbe ya mboo jɛn mbaa wi kara. ³Ee, ki yɛn ma filige fɔ ye yɛn paa Kirisi* wi sɛwɛ yɛn, ɲa wɔ yɔnlɔgɔ we tunɲgo ki fanɲga na. Wii yɔnlɔgɔ lankiri tɔnmɔ ni, ɛɛn

fɔ, wɔ yɔnlɔgɔ Yɛnɲɛle na yinwege wolo li Yinne lo ni. Wi woro ma yɔnlɔgɔ sinndɛɛrɛ papara papara na, ɛɛn fɔ, wi yɛn ma yɔnlɔgɔ wa ye kotoɔ ti na.

⁴We yɛn naga wogo ɲga ki yuun, we jigi ɲa wɛ taga Yɛnɲɛle li na wi kala na, Kirisi wi fanɲga na. ⁵Kii cɛn ndɛɛ we yɛn naga jate we mbe ya mbege tunɲgo cɛnlɛ ɲga ki pye we yɛɛ fanɲga. Ɛɛn fɔ, ki fanɲga ki maa yinrigi Yɛnɲɛle lo yeri. ⁶Lo li fanɲga kan we yeri fun, we pye yɔn finliwɛ* fɔnmɔ pi tunmbyeele. Ki yɔn finliwɛ fɔnmɔ pi woro lasiri* ɲa wi yɛn ma yɔnlɔgɔ wo woo, ɛɛn fɔ, Yinnekpoyi lo woo wi. Lasiri ɲa wi yɛn ma yɔnlɔgɔ wo maa leele kaan pe maa kuun, ɛɛn fɔ, Yinnekpoyi lo maa yinwege kaan.

⁷Yɛnɲɛle lɔa lasiri wi yɔnlɔgɔ sɛwɛ yɔɔnrɔ nunɲba nunɲba sinndɛɛrɛ papara papara na, ki sanga wi ni, Yɛnɲɛle li gbɔgɔwɔ yanwa pɔla pan. A Moyisi wi yɛgɛ kila yɛngɛle Yɛnɲɛle li gbɔgɔwɔ pi ni fɔ Izirayeli* woolo pe sila ya mbe pe yɛngɛle ke kan wi na mbaa wi wele. Ma si yala, ki gbɔgɔwɔ pɔla daga mbe kɔ. Lasiri ɲa wi tunɲgo ki yɛn mbaa leele pe yɛgɛ sinni wa kunwɔ pi ni, na kaa pye wɔ pan ki gbɔgɔwɔ mba po si ni, ⁸tunɲgo ɲga Yinnekpoyi li yɛn na piin, ki gbɔgɔwɔ pi yaa pye mbe gbɔgɔ naa mbe wɛ fɔ jɛnɲge. ⁹Na kaa pye tunɲgo ɲga kila pye na Yɛnɲɛle li kiti wi jaan leele pe na kila pye gbɔgɔwɔ ni, tunɲgo ɲga kila ki kaan, a leele paa piin

lesinmbele Yenjele li yege na, ko gbogwo po yaa pye mbe gbogwo naa mbe we fo jenge. ¹⁰We mbe ya mbege yo yere fo faa, gbogwo mba pila yengele ma kaa ko, pi se ya taanla nala pilige gbogwo pi ni, paa pi gbogwo ma toro we. ¹¹Ki kala na, na kaa pye nga ki yen kawogo ki gbogwo pila pye ma gbogwo, nga ki se ko ki gbogwo pi yaa pye mbe gbogwo naa mbe we.

¹²Ko jigi tagasaga jenge ko ki yen we yeri, ko ki ti we kotogo ta na para nari finligi. ¹³We woro naga piin paa Moyisi yen, *wo na wila wi yege ki ton paraga ni†*, jango Izirayeli woolo paga ka wi gbogwo mba pila pye kawoo pi kawo pi yan.

¹⁴En fo, pe jatere wi ton pe na, paa senre logo; katugu ali ma pan ma gbɔn nala, ki paraga nungba ki yen ma pe jatere wi ton pe na, na pe kaa yon finliwe lee seweele pe kara we. Ki paraga ki ma laga lere na, wo wi yen na wi ma gbogolo Kirisi wi ni we. ¹⁵Ali nala, na pe kaa Moyisi seweele pe kara sanga o sanga, ki paraga ki ma pe jatere wi ton pe na. ¹⁶En fo, ki yen paa yege nga na Yenjele senre sewe wi yen naga yuun ma yo fo: «*Na lere wa kaa nawa pi kannga mbe taga we Fo* wi na, ki paraga ki ma laga wa†.*»

¹⁷Ki laga nga ki yen na para we Fo na senre na, Yinnekpoyi loli. We Fo wi Yinne liga pye laga nga na, ki woolo pe ma koro pe yee woolo. ¹⁸Woro mbele fuun paraga woro

ma we yere ti ton, we yen na we Fo wi gbogwo pi wele naa nari paa yege nga na duwale maa wi yanwa kaan we. Ki kala na, we kannga ma pye paa we Fo wi yanlee yen. We ma wo gbogwo pa ni ma ye pa fonmbɔ ni, mba pi gbogwo naa ma we. Ko maa piin we Fo wi Yinne lo fannga na.

Yarijende nda ti yen wa leyaara nda pe fanri joro ni we

4 ¹Yenjele li we yinriwe ta, mee ki tunngo nga ki kan we yeri, ko ki ti waa kotogo la. ²Fere kagala ngele ke maa piin na lara, we je ke ni fuun ke na. We woro na tanri tijinliwe pee na, we si woro na Yenjele senre ti waa nari kanngi. En fo, kaselege ko waa yuun naga finligi pege jen, jango leele pe ni fuun paa we metanga yinri wa pe nawa Yenjele li yege na. ³Na kaa pye Sentanra nda waa yuun ti yen ma lara, pa ti lara mbele pe yen na punngu Yenjele li na poro na. ⁴Pee taga ti na, katugu Sotanla we, wo na wi yen ki dunruya na wi yenjele pele, wi pe tijinliwe pi wo pe na. Wi pe yege kon, jango Sentanra nda ti yen na para Kirisi* wi gbogwo pi senre na, tiga ka yanwa yirige pe kan, wo na wi yen Yenjele li yanlee we. ⁵Woro yeera senre ma we yen na yari, Zhezu Kirisi wo waa yari ma yo wi yen we Fo*. Woro wo na, we yen naga yuun fo we yen ye tunmbyeele Zhezu wi kala

†3.13: Eki 34.35.

†3.16: Eki 34.34.

na. ⁶Yenjele lo ligi yo ma yo fɔ: «Yanwa pila yin wa wɔwɔ pi ni[†]!» Lo li yanwa pi pye fun, a pì yin wa we kotoro na, jaŋgo mbe Yenjele li gbɔgɔwɔ jenme pi kan we yeri, pi yanwa yirige we kan, po mba pila yengele Kirisi wi yege ki na we.

⁷Ki pye ma, we yen paa leyaara yen nda pè fanri joro ni, ki yanwa mba pi yen yinne yarijende, ti yen wa we ni, jaŋgo leele pege yan fɔ ki yawa gbɔɔ pi yen Yenjele lo woo, pi woro na yinrigi woro yeri. ⁸We yen na jɔlɔ yege ki ni fuun ki na, een fɔ, wee te mbaa kaari. We nawa pì piri we na, een fɔ, we jigi wii kɔn we na. ⁹Pe yen na we jɔlɔ, een fɔ, Yenjele lii we wa. Pè we gbɔn ma we jaanri tara, een fɔ, wee ku. ¹⁰We wire ti yen kunwɔ pi yege sɔgɔwɔ pilige pyew paa yege nga na Kirisi wila pye kunwɔ pi yege sɔgɔwɔ we, jaŋgo yinwege nga Zhezu wì kan we yeri, leele pe ni fuun paa ki yaan wa we wire ti ni. ¹¹Woro mbele we yen yinwege na, sanga pyew we yen kunwɔ pi tanla tɔɔn Zhezu wi kala na, jaŋgo yinwege nga Zhezu wì kan we yeri, leele pe ni fuun paa ki yaan wa we wire nda ti yen kuworo ti ni. ¹²Ki pye ma, we Yenjele senre yogo ki kala na, kunwɔ pi yen na tunjgo piin we na, een fɔ, a ko na yinwege kaan yoro yeri.

¹³Ki yen ma yɔnlɔgɔ wa Yenjele senre sewe wi ni ma yo fɔ: «*Mi taga ki na, ko kì ti mì para[†].*» Woro fun, ko tagawa kotogo nunjba ko ki yen we yeri, a wè si taga ki na; ko kì ti we yen na para. ¹⁴Wège jen ma yo Yenjele na li we Fɔ Zhezu wi yen maa yirige wa kunwɔ pi ni, lo li yaa woro fun we yen mbe we yirige wa kunwɔ pi ni Zhezu wi ni ja[†], mbe si woro naa yoro ni we pye we yere li yege sɔgɔwɔ. ¹⁵Ko ki ni fuun nga ko yen na piin, jaŋgo Yenjele li yinme pila kaan lelegere yeri pilige pyew, lelegere mbe ta paa Yenjele li shari paa li gbogo.

Waa tanri tagawa po fannga na

¹⁶Ko kì ti we se kotogo la fyew. Ali na kaa pye ka na woo we wire ti fannga ki ni jeennjenri, we yinne li yen na kanngi fɔnnɔ pilige pyew. ¹⁷Jɔlɔgɔ jeennjenri nga we yen na jɔlɔ wagati jenri nga wi ni, ki yen na gbɔgɔwɔ gbembe mbakɔ gbegele we kan, mba pi se jen mbe kɔ; pi yen kagbɔgɔ fɔ jɔngɔ ma we ki jɔlɔgɔ nga ki na. ¹⁸Katugu we woro ma we yengele ke kan yaara nda leele pe maa yaan to na, we yen ma ke kan yaara nda ti se ya yan to na. Yaara nda leele pe maa yaan, wagati jenri to ma pye, yaara nda leele pe se ya yan, to yen wa fɔ sanga pyew.

[†]4.6: Zhenɛ 1.3.

[†]4.13: Yuuro 116.10.

[†]4.14: Ko kɔrɔ wo kì naga ma yo Yenjele li yaa we yen mbe we yirige wa kunwɔ pi ni, naa wè pye nunjba Zhezu wi ni ki kala na.

5¹We wire ti yen paa paara yinre* yen, nda we yen ma cen wa ti ni laga tara ti na. Wège jen ma yo na ti ka jɔɔ, Yenŋele li go kan we yeri wa naayeri, nga lo jate li kan li ye. Censaga mbakɔɔ yi, leele keyen ma yigi kan. ²Ma we ta laga ki paara yinre nda ti ni, we yen na jeen, katugu we yen naga jaa ngbanga mbe ye wa ki naayeri go ki ni, paa yege nga na lere ma kaa derege le wi yee na we. ³Na waga ki le we yee na, pa we se koro wire fu. ⁴Ee, mbe we ta laga ki paara yinre nda ti ni, we maa jeen ndee we tugubɔɔ tugo. Kii cen ndee waa jaa mbe wire nda ti yen we na laga tara na ti wɔ we yee na, een fɔ, waa jaa mbe naayeri wire ti le we yee na, jaŋgo wire nda ti yen kuworo ti kanŋa ti yinwege mbakɔɔ ta. ⁵Yenŋele lo li we gbegele ki wogo nga ki mege ni, mee Yinnekpoyi li kan we yeri li pye yarijende nda li tege we kan ti yaraga koŋgbanŋa.

⁶Ki kala na, wè kotogo ta sanga pyew. Wège jen ma yo mbe we ta laga ki wire nda ti ni, we yen ma lali we Fɔ* wi censaga ki ni. ⁷We maa tanri tagawa po fanŋa na, yaraga ka yanga fanŋa ma. ⁸Wè kotogo ta jɛŋge, ki si yen ma we ndanla we wɔ laga ki wire nda ti ni we sa cen wa we Fɔ wi ni, pa ko mbe mbɔnrɔ. ⁹Ko kɪ ti we yen naga jaa, mbe we ta laga ki wire nda ti ni o, mbe we ta we wɔ laga ti ni o, we kala luu ndanla. ¹⁰Katugu ki daga we ni fuun we yere Kirisi* wi yege na wa wi kiti konsaga, jaŋgo lere nunŋba

nunŋba pyew nga wɪ pye maa ta wi wire ti ni, kajeŋge yi o, kapege yi o, wi ta wi yala wi kapyege ki ni.

Yenŋele li tanwa le dunruya woolo pe ni Kirisi wo fanŋa na

¹¹Mbaa fyɛ we Fɔ wi yege, wège jen, ko kɪ ti we yen naga jaa mbe leele pe jatere wi kanŋa pe na, Yenŋele li yen ma we nawa pi jen. Na jigi wi yen ki na fun fɔ ye yen ma we jen wa ye nawa. ¹²We woro na we yee metanga yinri ye kan naa fɔnŋɔ. Een fɔ, we yen naga jaa mbe pyelɔmɔ kan ye yeri, ye ta yaa ye yee gbogo we kala na. Ki ka pye ma, mbele paa la pe yee gbogo senwee wi nawa kagala koro mege ni, fɔ nga pe maa yaan ko kala na, ye ya yaa pe yɔn sogo. ¹³Na kaa pye kaselege we yuro ti yiri, we yen ma Yenŋele lo kan. Na kaa si pye we jatere wi yen ma cen we na, wi yen ma cen ye yɔnwɔ po kala na. ¹⁴Katugu Kirisi wi ndanlawa pi yen na we kaan we bala. Wège jen jɛŋge ma yo lere nunŋba wɪ ku leele pe ni fuun pe yɔnlɔ, ko kɔɔ wo yen fɔ pe ni fuun pè pe tasaga ta wa wi kunwɔ pi ni. ¹⁵Wɪ ku leele pe ni fuun pe yɔnlɔ, jaŋgo mbele pe yen yinwege na paga kaa pe yinwege ki piin pe yee kan, een fɔ, ŋa wɪ ku ma yen ma yiri wa kunwɔ pi ni pe yɔnlɔ, paa ki piin wo kan.

¹⁶Ki pye ma, we woro na lere wa jate naa mbe yala leele pe yanlɔmɔ po ni. Ali na kaa pye faa wàa pye na Kirisi wi jate na yala leele pe yanlɔmɔ po ni, we woro naa

jate ma naa. ¹⁷ Na lere wa ka pye nunḡba Kirisi wi ni, wi ma kanḡga lere fɔnḡḡ. Yarilerɛ tì toro makɔ, wele, yaara tì kanḡga fɔnḡḡ. ¹⁸ Ko ki ni fuun ḡga ko yiri Yenḡele lo yeri. Lo lì tanwa le we ni Kirisi wi fanḡga na, ma sigi tunḡgo ki telege we na waa leele pe piin pe tanwa le li ni. ¹⁹ Katugu Yenḡele làa pye na tunḡgo piin Kirisi wo ni mbe tanwa le lo naa leele pe ni fuun pe ni. Li sila pe kapere ti jate pe go na. A li sigi tanwa lege tunḡgo ki kan we yeri waa ki yari.

²⁰ Ko kì ti we yen Kirisi wi pitunmbolo* fanḡga fenne mbaa para wi yɔnɔ. Ki cɛn ndɛɛ woro Yenḡele lì tɛge nali senre ti yuun wa we yɔn, na leele pe yerɛgi. We yen na ye yenri Kirisi wi meḡe ki na, fɔ ye yenle ki na yoro naa Yenḡele li ni ye tanla. ²¹ Kirisi wila pye kapege fu, ɛɛn fɔ, Yenḡele lùu pye paa kapere pyefɔ yen we kala na, janḡo wa we gbogolomɔ pi ni Kirisi wi ni, we pye lesinmbele li yeḡe na.

6 ¹ Ki kala na, woro mbele waa tunḡgo piin Yenḡele li ni, we yen na ye yenri, fɔ yinme mba yè ta Yenḡele li yeri, yaga ka ti pi yiri waga. ² Katugu Yenḡele lìgi yo wa li senre sewe wi ni ma yo fɔ:

*Mɔɔ yenrewe pi logo na wagati
jenḡe wi ni,*

mɛɛ ma saga shɔwɔ pilige ki na†.

Wele, yinḡɔ wi yen Yenḡele li wagati jenḡe we, nala wi yen shɔwɔ pilige ye.

³ We woro na jaa mbe ti lere wa mbe to kapege kala la kpe ni, janḡo lere wa ka ka we tunḡgo ki meḡe jɔḡɔ. ⁴ ɛɛn fɔ, we yen na we yeɛ nari kala ni fuun li ni, fɔ we yen Yenḡele li tunmbyeele jembele. We maa jɔlɔḡɔ kagala, naa kanḡbanra konaa tere ti kunni we yeɛ ni fɔ jenḡe. ⁵ Pè we gbɔn ma we le kaso. Pè tinme pye maa yirige we kala na. Wè tunḡbanra pye. Wɔnɔwɔ legere gbaanri we na, a wè funḡo legere cɛn. ⁶ We yen na we yeɛ nari fɔ we yen Yenḡele li tunmbyeele, naa we yen kpoyi* ki kala na, naa we kajenme po naa kagala ḡgele waa kunni we yeɛ ni ke kala na, naa we kagbaraga pyege ki kala na Yinnekpoyi li fanḡga na, naa ndanlawa ni mba pi woro kopiire woo. ⁷ We yen naga nari wa we kaselege senyogo ki ni, naa Yenḡele li yawa pi ni. ḡga kì sin ko waa piin, maga pye paa we malingbɔnyaara yen, mbaa malaga gbɔn mbaa we yeɛ shoo. ⁸ Pe maa we gbogo, pe ma sila we tifaga fun. Pe maa we mɛpenḡe yinri, pe ma sila we metanga yiri fun. Pe maa we wele paa yagbogolo fenne yen, ma si yala, kaselege ko we maa yuun, ⁹ na we wele ma mbe yo pee we jen, ma si yala, pe ni fuun pè we jen; na we wele ma mbe yo leele mbele yen na kuun, ma si yala, we yen yinwege na. Pè we gbɔn ma we weleḡe, ɛɛn fɔ, pee we gbo. ¹⁰ Pe ma yesanga wa we na, ma si yala, we yen na yɔḡɔri pilige pyew. We

†6.2: Eza 49.8.

yen ndeε fyɔnwɔ fenne wele, εen fɔ, we yen na yarijende legere kaan lelegere yeri. We yen ndeε yaraga woro we yeri, ma si yala, yaraga ki ni fuun ki yen we yeri.

¹¹ Yoro Korenti fenne, yoro mbele we wenne wele, kaselege ko wè yo ma ye kan. Wè we nawa pi yenge ma ye kan. ¹² Wee we nawa pi tɔn ye na, εen fɔ, yoro yè ye nawa pi tɔn woro na. ¹³ Ki kala na koni, mila para ye ni paa na piile yen! Ye yen ma we ndanla yege nga na, ye ti we ye ndanla ma fun, ye ye nawa pi yenge jenge we kan.

TAGAFENNE PE DAGA MBE JE YARISUNNDO TI NA

6.14--7.1

**Ye ye yeε yingiwε jen
mbele pee taga Yenjele li na
pe kapyere ti ni**

¹⁴ Yaga ka ye yeε pinle mbatagambala pe ni. Pe woro kala pyeyεenle mbele pe daga ye ni. Kasinjege ki mbe ya gbogolo mele kapege ki ni? Yanwa pi mbe ya gbogolo mele wɔwɔ pi ni? ¹⁵ Yingi yɔn finliwε* pi yen Kiriisi* wo naa Sɔtanla pe sɔgwɔwɔ? Tagafɔ wi mbe ya gbogolo mele na wii taga wi ni? ¹⁶ Yingi yɔn finliwε pi yen Yenjele li sherigo gbɔgwɔ* ko naa yarisunndo ti sɔgwɔwɔ? Katugu woro we yen Yenjele na yinwege

wolo li sherigo gbɔgwɔ ye, paa yege nga na Yenjele ligi yo ma yo fɔ:

*Mi yaa ka cen wa pe sɔgwɔwɔ mbe
pye wa pe ni.*

*Mi yaa ka pye pe Yenjele, poro
wo na, pe yaa ka pye na
woolo†.*

¹⁷ Ko ki ti we Fɔ* wì yo fɔ:

*Ye yiri wa pe sɔgwɔwɔ, ye laga pe
na.*

*Yaga ka jiri yaraga ka na, nga ki
yen fyɔngɔ* ni Yenjele li
yege na.*

*Kiga pye ma, pa mi yaa ye yigi
jenge.*

¹⁸ *Mi yaa pye ye to, ye yaa pye
na pinambiile naa na
sumborombiile.*

*We Fɔ na wi yen yawa pi ni fuun
Fɔ wo wì yo ma†.*

7 ¹ Na wenne, ki yɔn fɔgwɔlɔ* njele kè kɔn woro kan. Ki kala na, ye ti we we yeε pye kpoyi* we wɔ yaraga nga fuun ki ma wire to naa yinne li tege fyɔngɔ* ni ki ni. Waa ki ngbanga we pye kpoyi we yɔn fili, waa we yinwege ki piin waa fye Yenjele li yege.

PɔLI WO NAA KORENTI CA TAGAFENNE PE NI

7.2-16

Pɔli nayinme we

² Ye we yigi jenge ye kotogo ki ni fuun ni! Wee katijaanga pye lere wa kpε na. Wee lere kpε jɔgwɔ. Wee

†6.16: Levi 26.11,12.

†6.17-18: 2 Sami 7.14; Eza 43.6; 52.11; Sofo 3.20.

si lere kpe fanla mboo li mbe pye yarijende tafenne. ³Mi woro naga wogo nga ki yuun mbe ye jeregi; katugu mi keli maga yo makɔ fɔ ye yen ma we ndanla jenge, we yen yinwege na o, we ku o, we yen ye ni. ⁴Na jigi wi yen ma cen jenge ye kanngɔɔ, a mila na yee gbogo ye kala na. Wa na jɔɔɔ ki ni fuun ki ni, na kotogo ki sogo na na jenge, a mi nayinme gbɔɔ ta.

⁵Kaselege ko na, maga le we gbɔn laga Maseduwani tara, we fa wogo jenri fyew. Een fɔ, wɛ jɔɔ kanngeyee ki ni fuun ki na. Leele paa pye ngbenlewe na we ni, a fyere ye wa we kotogo na. ⁶Een fɔ, Yenjele le, lo na li maa mbele pe nawa pi piri pe na pe kotoro ti sogo pe na, li we kotoro ti sogo we na, naa Tite pan we. ⁷Wi panga ko nungba ma ki we kotoro ti sogo we na, een fɔ, yee nga na yoro fun ye Tite wi kotogo ki sogo wi na, ko fun ki we kotoro ti sogo we na. Wigi yo we kan paa yege nga na ye yen naga jaa mbanla yan we, konaa yege nga na ki yesanga wa ye na, konaa yege nga na na kala li ngban ye ni, fɔ a kilan nawa pi yinngi na na naa ma we.

⁸Ali na kaa pye sewe na mi torogo ye kan wi yesanga wa ye na, kii ye na go na. Kila kaa ye na go na, naa mila kaa ki yan fɔ ki sewe wila yesanga wa ye na wagati jenri ni we. ⁹Yingɔ wo ni, mi yen na yɔɔri. Een fɔ, mi woro na yɔɔri ye yesanga ko kala na, mi yen na yɔɔri, katugu yesanga ki ti,

a ye songɔɔ ma ye tangalɔɔ pi kannga. Ye yesanga koyi Yenjele li tege ma tunngo pye ki ni, fɔ yere we tipege kpe si gbɔn ye na. ¹⁰Katugu yesanga nga ki ma we ta ma yala Yenjele li nandanwa kala li ni, ki ma we kan we ma we kapere ti jen mari yaga mbe showɔ pi ta. Ko wogo ko si daga mbe ye lere go na. Een fɔ, yesanga nga ki yen dunruya woolo* pe yeri, ki maa kunwo kaan. ¹¹Yenjele li tunngo pye ye yesanga nga ye ta ki ni, ki punngo kala na li yiri wa, loli na yeen we. Yege wele paa yege nga na ki yesanga ki ye kan, a yaa yetogowo piin. A ye tanga lagaja. Kayanga yen ye ni jenge, a ye fye fɔ jenge. A na la ye ta yanla yan. Ye bala maga kapege pyefɔ wi jeregi. Yege naga pyelɔɔ pi ni fuun pi ni fɔ yaa pye kapege fu fenne wa ki kala li ni.

¹²Ali na kaa pye ki sewe na mi torogo ye kan, mi suu torogo na wɛ kapege ki pye wo kala na, mi si suu torogo kapege ki pye na na wo kala na. Een fɔ, miu torogo, jango we kala li yen ma ngban ye ni yege nga na, ki naga ye na jenge Yenjele li yege na. ¹³Ko ki we kotoro ti sogo we na.

Mbe taga wa we kotoro nda ti sogo we na ko na, wɛ nayinme gbɔɔ ta jenge nayinme mba Tite wi ta pi kala na, katugu yoo nawa pi yinngi wi na. ¹⁴Mila na yee gbɔɔ jenri wi yege na ye kala na, yee fere wa na na. Een fɔ, yege nga na wɛ kaselege ki yo ma ye kan pilige pyew, ki

pyelomɔ nungba pi na, ye mejenge nga wè yeri ma Tite wi kan, a kɪ pan ma pye ma kaselege. ¹⁵Ye yen maa ndanla jenge, na wi ka nawa to ki na paa yege nga na yàa gbegele naa senre ti nuru, konaa paa yege nga na yàa wi yigi jenge, na fye wi yege, na seri, maga naga fɔ yaa wi gbogo. ¹⁶Mi yen na yɔgɔri, katugu mbe ya mbanla jigi wi taga ye na kala li ni fuun ni.

YARIKANRA NDA PAA GBOGOLO ZHERUZALEMU CA TAGAFENNE PE KAN

8.1--9.15

Ye pye nandanwa fenne yaa kaan legere legere

8¹Sefenne, yinme mba Yenjele li kan Maseduwani tara legiliziyɛ* woolo pe yeri, we yen na jaa mbege wogo ki naga ye na yege jen. ²Ali maga ta jɔlɔgɔ legere la gbɔn tagafenne mbele pe wa pe na ma pe wa ma wele, ɛɛn fɔ, pe nayinme pɪla gbɔgɔ jenge, fɔ a pè pe yɛɛ naga fɔ pe maa kaan legere legere. Ali maga ta pe yen fyɔnwɔ fenne fɔ jenge. ³Mi yen naga yuun naga finligi ye kan ma yo pè kan ma yala nga pe mbaa ya kan ko ni, ma wɛ yere nga pe mbaa ya kan ki na, nandanwa jembɛ ni. ⁴Pàa we yenri ngbanga ma yo we yenle ki na, we pe yaga paa Yenjele li leele kpoyi* mbele wa Zhude tara pe sari fun†. ⁵We jigi wɪla pye nga

na ma yo pe mbaa pye, a pè pye ma wɛ ko na. Ki kongbannga pè pe yɛɛ kan we Fɔ* wi yeri gbɛn, ko punngo na, mɛɛ pe yɛɛ kan we yeri paa yege nga na Yenjele laa ki jaa we. ⁶Ki kala na, woro fun, wè Tite wi yenri ma yo ki sagawa tunngo jenge nga wɪla peli wa ye yeri, wi songɔɔ wa ye yeri wi saa ki piin paa yege nga na wɪla ki peli we, wi ye kan yege pye yege yɔn fili. ⁷Yè pye yarijende tafenne kala li ni fuun li ni, ko kɔɔ wo yen, wa tagawa pi ni, naa senre yolomɔ pi ni, naa kajenme pi ni, a yè bala pyelomɔ cɛnle li ni fuun ni, we yen ma ye ndanla. We yen naga jaa ye ye yɛɛ naga fɔ ye yen yarijende tafenne fun wa kanwa pi ni.

⁸Mi woro naga wogo nga ki yuun mbe konɔ kan ye yeri. ɛɛn fɔ, sanmbala pe yen ma bala yege nga na, ko mi yen na yuun ye ni, jango ye ye ndanlawa pi taanla taanla ye wele, na kaa pye pi yen ndanlawa kaselege woo. ⁹Katugu yè we Fɔ Zhezu Kirisi wi yinme pi jen, fɔ wɪla pye yarijende tafɔ. ɛɛn fɔ, a wɪu yɛɛ pye fyɔnwɔ fɔ ye kala na, jango mbe ye pye yarijende tafenne wi fyɔnwɔ pi fannga na.

¹⁰Ŋga mi yen na jate wa ki kala li ni, mila ki nari ye na, fɔ nga yè peli maga le yelaye, ki yen ma yala ye koro ki na, yege pye yege yɔn fili. Yoro yè keli maga peli naga piin, ko nungba ma, yoro ye keli maga nandanwa pi naga fun.

¹¹Ki kala na, yingɔ, yaa ki piin

†8.4: Ki sanga wi ni, kila yala funngo to wa Zhude tara; 1 Koren 16.1-4.

yaa kee ki ni yege yɔn fili, jaŋgo yè yere ki na mbege kala li pye nandanwa mba ni, yeli pye yeli yɔn fili ki nandanwa nuŋgba pi ni, mbe yala ŋga ye mbe ya pye ki ni. ¹² Katugu mbaa kaan, ki nandanwa piga pye lere ŋa ni, Yenŋele li ma yenle yaraga ŋga wì kan ki na, mbe yala ŋga ki yen wi yeri ko ni, een fɔ, ŋga ki woro wi yeri lila ko wogo ko jate.

¹³ Ko kɔrɔ wo sigi naga mbe yo yoro daga mbe ye yee le jorowo mbe si sanmbala poro saga, een fɔ, jaŋgo ye ni fuun ye yala. ¹⁴ Yinŋo wo ni, yè pye yarijende tafenne fɔ jɛŋge, ki kala na, ye mbe ya mbaa fyɔnwɔ fenne pe sari. Kiga pye ma, yoro fun, na fyɔnwɔ ka gbɔn ye na pilige ka, mbe yala poro pye yarijende tafenne, pa pe mbe ya mbe ye saga. Pa kona ye yaa pye mbe yala.

¹⁵ Pa ki yaa pye paa yege ŋga na ki yen ma yɔnlɔgo wa Yenŋele senre sewe wi ni ma yo fɔ:

*Ŋa wila legere wulo, wi sila ta mbe toro,
ŋa wila jenri wulo, wi sila yaraga ka la†.*

Tite naa wi tangayeenle pe ni

¹⁶ Waa Yenŋele li shari, lo na ligi le wa Tite wi kotogo na, a ye kala li ŋgban wi ni paa yege ŋga na li ŋgban we ni we. ¹⁷ Wòo yenri ŋga ni, wigi logo. Kila pye wa wi kotogo na, a wo jate wì yere ki na mbe kari wa ye yeri. ¹⁸ We sefɔ ŋa legiliziye

woolo pe ni fuun paa wi metanga ki yinri Sentanra nda wila yuun ti kala na, wòo tun wa ye yeri maa pinle Tite wi ni. ¹⁹ Ko nuŋgba ma, een fɔ, legiliziye woolo pòo wɔ maa pinle we ni ki sagawa tunŋgo ŋga waa kee sa pye ki na, jaŋgo mbe gbɔgɔwɔ kan we Fɔ wi yeri, mbege naga leele pe na fɔ waa jaa mbaa leele sanmbala pe sari.

²⁰ We yen na jaa mbe we yee yingiwe jen, jaŋgo lere wa ka ka we jeregi ki kanwa gbɔɔ mba pi yigilɔmɔ pi na. ²¹ Ŋga ki yen ma yɔn, ko waa jaa mbaa piin Yenŋele li yege na, ko ce ma, waa jaa mbaa ki piin fun leele pe yege na.

²² We yen na we sefɔ wa pinlele pe ni naa. Wòo wa ma wele kalegere ni, a wùu yee naga fɔ wi yen ma bala pilige pyew. Een fɔ, yinŋo, wi yen ma bala naa ma we koŋgbannga ki na, wi jigi ŋa wì taga ye na wi kala na. ²³ Tite wo na, wi yen na tangayenle naa na tunŋgo pyeyenle ye kala na. We sefenne sanmbala poro na, legiliziye woolo poro pè pe tun. Pe yen na tunŋgo piin na gbɔgɔwɔ kaan Kirisi wi yeri. ²⁴ Ki kala na, yege naga pe na fɔ pe yen ma ye ndanla jɛŋge, jaŋgo legiliziye woolo pege yan pege jen pe yo tanga yen we yeri waa we yee gbogo pe yege na ye kala na.

Zhude tara tagafenne pe sagawa wogo ye

9 ¹ Kaselege ko na, kii daga mbe sewe torogo ye kan naa Yenŋele

†8.15: Eki 16.18.

li leele kpoyi* mbele wa Zhude tara pe sagawa wogo ki na. ²Katugu mi ye nandanwa jembe pi jen. Milan yee gbogɔ ye kala na wa Maseduwani tara tagafenne pe yee na ma yo fo: «Akayi* tara tagafenne pe gbegede mbe sagawa kan maga le fo yelaye.» Naa ye bala, ki pe legere kan, a pe bala fun. ³Konaa ki ni fuun, mi yen na sefenne nambala mbele pe torogi wa ye yeri, jango ye metanga nga we yeri kiga ka yiri waga ki wogo ki na. Mi yen na jaa ye pye ye gbegede jenge, paa yee nga na mila ki yo we. ⁴Nakoma, na Maseduwani tara tagafenne pele ka pinle na ni mbe kari wa ye yeri, mbe yala yee gbegede, pa we yaa fere sho, yoro fere to yaa si we, katugu waa taga ye na. ⁵Ki kala na, migi jate ma yo ki yen ma yon mbe we sefenne mbele pe yenri, pe keli pe kari na na wa ye yeri, jango yarikanga nga ye yon folo* kon mbe kan, pege wogo ki yee wo sanni mbe sa gbɔn wa. Kona, ki yaa ki naga mbe yo yege kan nandanwa ni, kii pye jorowo kala.

⁶Yege jen ye yo fo na wi ma yariluguro jenri lugu, wi ma kaa yarilire jenri kolɔgi. Na wi ma si yariluguro legere lugu, wi ma kaa yarilire legere kolɔgi. ⁷Lere nunɔba nunɔba pyew, nga wi yere ki yerewe wa wi nawa mbe kan, wi kan wi yala ki ni. Ki pyewe piga ka ngban wi na, kiga ka pye jorowo kala; katugu lere na wi maa kaan

nayinme ni, ko lerefo wo wi yen ma Yenɔele li ndanla. ⁸Yawa yen Yenɔele li ni mbe yarijende cenle pyew ti kan ye yeri mberi lege, jango ye jori yaara nda kala, yaa ti taa sanga pyew, kala li ni fuun ni, ta mbe koro ye yeri legere ye ta yaa kajenge ki ni fuun ki piin, ⁹paa yee nga na ki yen ma yonlogɔ wa Yenɔele senre sewe wi ni ma yo fo:

*Wi maa fyɔnwɔ fenne pe kaan
lelere legere.*

*Wi kajenge pyege ki se ko fo sanga
pyew†.*

¹⁰*Yenɔele lo li maa yariluguro ti
kaan yariluguro lugufɔ wi
yeri,*

na yarilire ti kaan wi yeri fun†,

li yaa yariluguro legere kan ye yeri, mberi pye ti yon, jango ye ya yaa kajenge legere piin. ¹¹Li yaa yarilegere kan ye yeri jenge kala li ni fuun ni, jango ye ya yaa kaan legere legere sanga pyew, lelere mbe ta paa Yenɔele li shari ye yarikanra nda we yaa la nii ti tafenne pe kee ti kala na. ¹²Katugu ki kanwa tunngo nga yaa piin, ki se da Yenɔele li leele kpoyi* pe kayɔngɔ ko nunɔba na, een fo, ki yaa ti lelere mbaa Yenɔele li shari mbaa kee ki ni yee. ¹³Ye yen yege nga na, ki kanwa tunngo ki yaa ki naga, fo lelere yaa la Yenɔele li gbogo, naa ye Kirisi* wi Sentanra ti yigi na ye tagawa pi nari ki kala na. Pe yaa la li gbogo fun, katugu ye yen na ye yaara ti yeele pe ni legere

†9.9: Yuuro 112.9.

†9.10: Eza 55.10.

lēgere, naa leele pe ni fuun pe ni.
¹⁴Pe yaa la yenri ye kan ndanlawa ni, yinme gbɔɔ mba Yenŋele li kan ye yeri pi kala na. ¹⁵Ye ti waa Yenŋele li shari li yarikanga ŋga ki se jen mbe kɔ ki kala na.

POLI WILA PARA MBEGE NAGA Fɔ WI YEN PITUNŊO KASELEGE NA

10--13

Poli wila para wi tunŋo ki senre na

10 ¹Mi Poli, mi jate, mi yen na ye yenri Kirisi* wi nandanwa naa wi kajenŋe pyege ki kala na. Mi ŋa pe yen naga yuun ma yo fɔ: Na mi ka pye wa ye ni, mi mala yee tirige, een fɔ, na mi woro wa ye ni sanga ŋa ni, mi maa senŋbanra yuun ye kanŋɔɔ we. ²Mila ye yenri, yaga kanla kan mbaa senŋbanra yuun ye ni, na mi ka gbɔn wa ye na sanga ŋa ni we; katugu mbele paa ki jate ma yo we yen na tanri na yala leele pe jatere pyelɔmɔ po ni, mi taga ki na ma yo mi yaa kotogo ta mbe weli pe na. ³Kaselege yi, we yen na we yinwege ki piin laga wire to ni, een fɔ, we woro na malaga ki gbɔn na yala leele pe jatere pyelɔmɔ po ni. ⁴Katugu we malingbɔnyaara ti woro paa ki dunruya ŋa wi woro ti yen. Een fɔ, Yenŋele lo malingbɔnyaara ri, nda ti yen fanŋa ni mbe ya mbe we mbenfɔ wi malaga sigeyinre ti jaanri. We

ma senwee piile pe jatere pere ti jɔɔ. ⁵Yaraga ŋga fuun ki ma yiri naga yee gbogo Yenŋele li jenwe pi na, we maga jan. We ma senwee jatere wi ni fuun wi jɔɔ maa pye paa kasopyɔ yen, mboo yee sin wi Kirisi wi senre ti le. ⁶Woro fun we yen ma gbegele mbe mbele pe woro naa senre ti lee pe le jɔɔɔ, na yoro ka Kirisi wi senre ti le jenge mbe kɔ sanga ŋa ni we.

⁷Ye maa yaara ti wele na yala ti yee cenwe po ni. Ki kala na, na kaa pye lere wà taga ki na ma yo wi yen Kirisi wi woo, wi jatere pye ki wogo ki na, wigi jen wi yo fɔ wi yen Kirisi wi woo yee ŋga na, pa woro fun we yen wi woolo ma. ⁸Katugu fere se ya mbanla yigi, ali na kaa pye milan yee gbɔɔ ma toro jenri fanŋa ŋga we Fɔ* wì kan na yeri ki kala na. Ki fanŋa ki kango ko yen mbe ye kan yaa kee yee wa tagawa pi ni, een fɔ, kii kan mbe ye jɔɔ. ⁹Mi woro na jaa mbege naga fɔ mi yen na ye fingiri na seweele pe ni. ¹⁰Katugu pele ma yo na seweele pe senre ti yen ma ngban ma pye fanŋa ni, een fɔ, na mi jate ka pye wa ye sɔɔwɔ, mi ma pye fanŋa fu, na senre tila pye fanŋa ni. ¹¹Ki leele pege jen pe yo fɔ we senre ti yen wa we seweele pe ni yee ŋga na, mbege ta we woro wa ye sɔɔwɔ, pa we kapyege ki yaa pye ma fun, na waga pye wa sanga ŋa ni we.

¹²Mbele pe yen na pe yee metanga yinri, we se soro mbe we yee yala pe ni, nakoma mbaa we

yɛɛ taanla pe ni. Pe maa pe yɛɛ taanla pe yɛɛ ni, na pe yɛɛ yala pe yɛɛ ni. Ki kala na, tijinliwɛ woro pe ni. ¹³Woro wo na, we se we yɛɛ gbɔɔ sa toro we kɔnlɔ li na, ɛɛn fɔ, kɔnlɔ na Yɛnɲɛle li gbɔn we kan ma we pye, a wɛ gbɔn fɔ laga ye na, we yaa la we yɛɛ gbogo mbaa yala lo ni. ¹⁴Ndɛɛ ki pye wee ja kari wa ye yeri, we jɛn na toro we kɔnlɔ li na, ɛɛn fɔ, we se toro li na, katugu wɛ gbɔn fɔ laga ye na, ma Sentanra nda ti yɛn na para Kirisi wi kanɲɔlɔ ti yo ma ye kan. ¹⁵Ki pye ma, kɔnlɔ na li gbɔn we kan, we se toro lo na. Tunɲo ɲga leele pɛle yɛɛ pye, we woro na we yɛɛ gbogo ko kala na. ɛɛn fɔ, we jigi wi yɛn ki na fɔ na ka kaa tari ye tagawa pi na, pa we tunɲo pyesaga ki yaa gbɔɔ wa ye sɔɔwɔ naa mbe wɛ, mbe yala kɔnlɔ na Yɛnɲɛle li gbɔn we kan li ni. ¹⁶Kona, pa we mbe ya mbaa Sentanra ti yuun wa tara nda ti yɛn wa ye puɲo na ti ni mbaa kee. Ki ka pye ma, tunɲo ɲga leele pɛle yɛɛ pye wa pe tunɲo pyesaga, we saa we yɛɛ gbogo ko kala na.

¹⁷Konaa ki ni fuun, ki yɛn paa yɛɛ ɲga na Yɛnɲɛle sɛnrɛ sɛwɛ wi yɛn naga yuun ma yo fɔ: «*Ŋa kaa jaa mbaa wi yɛɛ gbogo, wila wi yɛɛ gbogo ɲga we Fɔ wi pye ko kala na*†.» ¹⁸Katugu ɲa wi maa wi yɛɛ metanga yinri, wo na metanga ta, ndɛɛ ɲa we Fɔ wi maa wi metanga yinri wo.

Pɔli wo naa pitunmbolo yagbogolo fenne pe ni

11 ¹A! Sefenne ndɛɛ ki pye ye mbe ja yenle mbanla lembigewe pi kun ye yɛɛ ni jɛnri, ki jɛn nala ndanla. Ee, yanla kala li kun ye yɛɛ ni! ²Katugu mi yɛn yɛnjaga ni ye kala na, pa ki yɛnjaga kɔ yiri wa Yɛnɲɛle li yeri. Ye yɛn paa sumboro ɲa wi fa naɲa kala jɛn ma pye kpoyi* wo wa yɛn, mi ye kan naɲa nuɲgba yeri, ye pɔri ye yɛɛ yeri, wo wi yɛn Kirisi* we. ³ɛɛn fɔ, mi yɛn na fyɛ fɔ ye jatere wiga ka jɔɔ ye na, mbe ye kan ye yɛn ma koro kpoyi, ma mara Kirisi wi na yɛɛ ɲga na, ye laga wi na, paa yɛɛ ɲga na wɔɔɔ kila Awa wi fanla ki tijinliwɛ pee pi ni maa puɲo we. ⁴Katugu ye yɛn ma yere ki na jɛnɲɛ fɔ lere wa mbe pan wi Zhezu wa fɔnɲɔ sɛnrɛ yari ye kan, wo mbe pye wi ye Zhezu ɲa wɔɔ sɛnrɛ ti yari ye kan makɔ wi ni. Ye si yɛn ma gbɛɛle fun mbe yenle yinne la fɔnɔ na, li pye li ye Yinnekpoyi na yɛ ta li ni, naa Sentanra ta fɔnɔ ni, ti pye ti ye nda yɛ ta makɔ ti ni.

⁵Mila ki jate naga yaan fɔ leele mbele ye maa yinri pitunmbolo* tugbɔmbɔlɔ, pee we na na kala la kpɛ ni. ⁶Ali na kaa pye mi woro sɛnɲɛnɲɛ wa na sɛnyoro ti ni, mi yɛn kajɛnɲɛ. Ki wogo wɛɛge naga ye na maga filige pyelɔmɔ pi ni fuun ni, naa kala li ni fuun ni.

⁷Naa mɪla Yɛnɲɛle li Sentanra ti yari ye kan, mɪla ki pye sara fu.

†10.17: Zhere 9.23.

Mila na yɛɛ tirige mbe ta mbe yoro yirige. Kì pye ma, kapege mì pye le? ⁸Mì sara shɔ legiliziyɛ* pele yeri, a kì cen ndɛɛ mì pe gbɔngbo mbe yoro saga. ⁹Sanga ŋa ni mìla pye wa ye ni, ma kaa jori yaara ta kala, mi sila na go kala li yaga wa kan ye ni. We sefenne mbele pàa pan ma yiri wa Maseduwani tara, poro pàa na jorowo pi kɔ. Mìla na yɛɛ yingiwɛ jɛn, jɛngɔ mi ka kanla go kala li yaga ye kan kala la kpɛ ni, mi yaa silan yɛɛ yingiwɛ jɛn bere. ¹⁰Kirisi wi kaselege ŋga ki yɛn wa na nawa ki kala na, lere se ya mbanla yɛgɛ kɔn na yɛɛ gbɔgɔkala li yowo pi na wa Akayi* tara ti laga ka kpɛ ni. ¹¹Yingɪ na, a mì si ko yo ma? Katugu ye woro mala ndanla wi le? Ayoo dɛ, Yɛnɲɛle ligi jɛn ma yo ye yɛn mala ndanla.

¹²Ŋga mìla piin yingɔ, mi yaa koro ki na laga piin ma, jɛngɔ mbele pe yɛn na pyewe pa jaa mbaa pe yɛɛ gbogo, konaa na mege nungba jaa we ni, paga kaga pyewe pi ta. ¹³Ki leele pe yɛn pitunmbolo yagbogolo fenne. Pe maa finlele pe tunngɔ ŋga paa piin ki wogo na. Pe ma pe yɛɛ cenlɔmɔ pi kanngɔ ma yo poro yɛn Kirisi wi pitunmbolo. ¹⁴Ki wogo ki se ya lere pari, katugu Sotanla wo jate wi ma ya maa yɛɛ cenlɔmɔ pi kanngɔ ma pye yanwa merege* wa. ¹⁵Ki kala na, ki woro kafɔnnɔ fɔ wi tunmbyeele pe ma pe yɛɛ cenlɔmɔ pi kanngɔ fun, mbe pye paa tunmbyeele mbele pe maa kasinngɛ piin pe yɛn. Pe yaa ka kɔ mbe yala pe kapyegele ke ni.

Jɔlɔgɔ ŋga Pɔli wì kun wi yɛɛ ni maa ta wila wi pitunmɔ tunngɔ ki piin

¹⁶Mi yɛn naga yuun naa fɔ lere kpɛ ka kaa na jate paa lembige yɛn. Eɛn fɔ, na kaa pye pa yaa na jate ma, yanla kala li kun ye yɛɛ ni paa lembige yɛn, jɛngɔ mi fun mbe ta mbanla yɛɛ gbɔgɔ jɛnri. ¹⁷Ŋga mìla yuun yingɔ, ko woro we Fɔ* wi senyoro. Wa ki cenwɛ mba pìlan kan mbaa na yɛɛ gbogo pi ni, mi yɛn na yogo ndɛɛ lembige yi mi. ¹⁸Kì kaa pye lelegere na pe yɛɛ gbogo na yala senwee piile jatere pyelɔmɔ po ni, mi fun mi yaa lanla yɛɛ gbogo fun. ¹⁹Yoro mbele ye yɛn tijinliwɛ fenne, ki ye ndanla yaa lembire ti kagala ke kunni ye yɛɛ ni! ²⁰Ye maga kun ye yɛɛ ni paa ye piin paa kulolo yɛn, paa ye keɛ yaara ti shoo ye yeri, paa ye fanla paa ye nii, paa pe yɛɛ mbɔnrɔgi ye na, paa ye gbɔɔn wa ye yɛgɛ ki na. ²¹Mi yɛn na fere taa ki yowo pi ni, katugu wàa we yɛɛ pye fanngɔ fu fenne, wee ki wogo ka pye!

Ma si yala, na wa ka kotogo ta mbaa wi yɛɛ gbogo kala la ni, pa mi fun, mi yaa kotogo ta mbaa na yɛɛ gbogo. Mìla para ma mbe yo mi yɛn lembige. ²²Ki woolo pe yɛn Eburuye le? Mi fun mi yɛn wo wa. Pe yɛn Izirayeli* woolo poro pele le? Mi fun mi yɛn wo wa. Pe yɛn Abirahamu setirige piile poro pele le? Mi fun mi yɛn wo wa. ²³Pe yɛn Kirisi wi tunmbyeele le? Mi jate mi yɛn ma ma wɛ pe na. Mìla para

ma mbe yo lere ña go yiri wi na. Mì tunṅgo pye ma wε pe na. Pànla le wa kaso lesaga legerε na ma we pe na. Pànla gbɔn jεnge ma wε pe na. Sanga legerε ni, mīla pye kunwɔ pi tanla tɔɔn. ²⁴Zhufuye* pànla gbɔn gbɔnsaga kaṅgurugo, ki ni fuun nuṅgba nuṅgba sapige yenle nafa ma yiri ke ma yiri kɔlɔjere kɔlɔjere. ²⁵Ɖɔmu tara fenne pànla gbɔn gbɔnsaga taanri gbεgele ni. A leele pànla wa sinndεere ni wasaga nuṅgba, mbe ta mbanla gbo. A tɔnmɔkɔrɔ kì jɔgɔ na ni jɔgsaga taanri. A mì yɔnlɔ nuṅgba naa yembine nuṅgba pye wa kɔgɔje wi ni. ²⁶Mì ca karaga legerε pye. Yewerege la gbɔn na na wa gbaanla tɔnmɔ pi go na. Yewerege la gbɔn na na ma yiri wa na cεnle woolo Zhufuye poro naa mbele pe woro Zhufuye pe yeri. Yewerege la gbɔn na na wa cara nawa pi ni. Yewerege la gbɔn na na wa gbinri* wi ni. Yewerege la gbɔn na na wa kɔgɔje wi ni. Yewerege la gbɔn na na ma yiri wa mbele pe maa pe yεε piin tagafenne pe yeri. ²⁷Mì tunṅgbanra pye ma te. Wɔnlɔwɔ gbaanri na na wagati legerε ni. Fuṅgo naa wɔgɔ lanla yigi jεnge. A mì cεn fuṅgo wagati legerε ni na kee kala ma. A mì jɔlɔ were naa yaripɔrɔ lawa pi kala na. ²⁸Mbe wɔ kagala sanṅgala ke yowo po ni, legiliziye pe ni fuun pe kagala ke yen mala jori pilige pyew. ²⁹Na lere wa fanṅga ka kologo, mi mala yεε yan na fanṅga ki kologo ma yala wi ni fun.

Na lere wa ka to wa kapege ki ni, ki mala ya fɔ ma toro.

³⁰Na kaa pye ki daga mbaa na yεε gbogo, ṅga fuun ki yen naga nari ma yo mi yen fanṅga fu, mi yaa lanla yεε gbogo ko kala na. ³¹We Fɔ Zhezu wi To Yenṅele le, paa lo sɔnni fɔ sanga pyew. Ligi jen ma yo mi woro na finlele. ³²Na mīla pye wa Damasi ca, gboforoneri ṅa wila pye na tunṅgo piin wunlunaṅa Aretasi wi kan, wila leele tεge paa mbogo ṅga ki yen ma ca ki maga ki yeyɔnrɔ ti wele mbe ta mbanla yigi. ³³Ɛεn fɔ, a pè silan le kanja pige ka ni ma maṅgala pɔ ki na, mala yirige fenetiri wa ni mala tirige wa tara, wa mbogo ki puṅgo na. Pa mīla shɔ wi kee yεen we.

Yariyanra naa kanagaṅgala ṅgele Yenṅele làa naga Pɔli wi na

12 ¹Ki daga mbaa na yεε gbogo, ali na kaa pye ki woro ma yɔn o. Kona ki ni fuun, yariyanra naa kagala ṅgele we Fɔ* wì naga na na, mi yaa para ti wogo ki na yinṅɔ. ²Mì lere wa jen wì pye nuṅgba Kirisi* wi ni, pàa wi le ma kari wi ni wa naayeri lara ti ni fuun ti go na, ki yele ke ma yiri tijere wolo loli na yεen. Na kaa pye kaselege pàa wi le ma kari wi ni, nakoma yariyanga wila yan wi yo, mi si ko jen, Yenṅele lo lìgi jen. ³Ee, mīgi jen ma yo ki lere pòo le ma kari wi ni wa Yenṅele li lajεnge* ki na. Ali bere mi faga jen gben, na kaa pye kaselege pòo le ma kari wi ni wa,

nakoma yariyanga wì yan. Yenjele lo nunḡba lìgi jen. ⁴Wa ki laga ki na, wì senre ta logo nda lere se ya sɔngɔɔ ti na mberi yo, tii si daga senwee pyɔ ni wiri yo naa. ⁵Mi yaa lanla yeɛ gbogo ki lerefɔ wi kala na. Eɛn fɔ, mi saa na yeɛ gbogo na yeɛ kala na, fɔ ndeɛ nḡa ki yen nala fanḡa fu wogo ki nari ko. ⁶Ali na kaa pye mila jaa mbaa na yeɛ gbogo, mi se pye lembige, katugu kaseleḡe ko mi yaa la yuun. Eɛn fɔ, mi se yenle mbaa na yeɛ gbogo, jaḡgo leele pe yen nala yaan yeḡe nḡa na, na nḡa nuru na yeri, paga kaa na jate sa toro ko na.

⁷Konaa ki ni fuun, kagala tugbɔnḡɔɔ nḡele Yenjele li naga na na ke kala na, jɔɔḡɔ kà ye wa na wire ti ni, ma pan paa Sɔtanla wi pitunḡɔ* yen, mbaa na jɔɔ mbeḡe kan mi ka kaa na yeɛ gbogo. ⁸Mi we Fɔ wi yenri yenrisaga taanri ki wogo ki na ma yo wigi laga na na. ⁹A wìlan pye ma yo fɔ: «Na yinme pi yaa ma bɔ ma, katugu na yawa pi ma pi kapyegele ke naga ma ke yɔn fili, na maga pye fanḡa fu sanga nḡa ni we.» Ki kala na, m̀i yenle ki na na kotogo ki ni fuun ni, mbaa na yeɛ gbogo na fanḡa fu kagala ke kala na, jaḡgo Kirisi wi yawa pi koro na ni. ¹⁰Ko k̀i ti, fanḡa fu kagala naa teḡele, naa yaara lawa, naa jɔɔḡɔ, naa kaḡbanra nda mila kunni na yeɛ ni Kirisi wi kala na, mi yen na yɔḡɔri ti kala na; katugu na mi ka pye fanḡa fu sanga nḡa ni, ko ki ma pye mi yen fanḡa ni.

Pɔli wi jatere wìla lege wi na Korenti ca fenne pe kala na

¹¹Mi yen na para ndeɛ lembige yi mi. Yoro yaḡla nḡbanga mala le ki ni, ma si yala, yoro ye ja daga mbanla metanga ki yeri; katugu ali na kaa pye mi woro yaraga ka, mi woro ma kologo mbele ye maa jate ye pitunmbolo tugbɔmbɔɔ pe sɔḡwɔ. ¹²Kagala nḡele ke yen naga nari ma yo mi yen pitunḡɔ, k̀e pye wa ye sɔḡwɔ ma naga ye na, a m̀i wamawelewe pi ni fuun pi kun na yeɛ ni. Koro ke yen kacɛn leḡere, naa kagbɔḡɔɔ, naa kafɔnḡɔɔ wele. ¹³Legiliziyɛ* sanmbala pe mbɔnɔ ye na kala liliin ni? Fɔ ndeɛ ki kala nunḡba na lo bɔkɔ, naa mi sila yenle ki na yanla go kala li le we. Yeḡe tipeḡe ki kala yaga na na.

¹⁴Ye wele, m̀i gbegɛle yinḡɔ mbe kari wa ye yeri na karisaga taanri wogo ki na, mi se silan go kala li yaga ye kan ki tangala na li na fun, katugu ye keɛ yaara to ma mila jaa, eɛn fɔ, yoro jate yoro mila jaa. Piile poro ma pe daga mbaa penjara teri pe sevenne pe kala na, piile pe sevenne poro pe daga mbaa penjara teri pe piile pe kala na. ¹⁵Mi wo na, ki yen mala ndanla mbanla keɛ yaara ti ni fuun ti kan, mbanla yeɛ kan mbe ye saga. Na yoro kaa mi ndanla jɛḡḡe yeɛn, mi yen ma ye ndanla ndanlawa mba ni pi yaa la kologi le?

¹⁶Kana ye yaa laga yuun mbe yo ye silan go kala li le. Eɛn fɔ, lere wa

yaa ki yan ndeɛ tijinliwe pee pi yen na ni, mi tijinliwe pee tege ma ye yigi. ¹⁷ Leele mbele mi tun wa ye yeri, mi wa tege ma ye fanla ma ye li le? ¹⁸ Mi Tite wi yenri ma yo wi kari wa ye yeri, ma we sefo naja wi pinle wi ni, na ye yen ma jen we. Ye yen naga jate Tite wi ye fanla ma ye li wi le? Mi naa wo ni we kapyere ti sila pye ma yala jatere nungba ni wi le? We tangalomo pi sila pye nungba wi le?

¹⁹ Kana male wagati titonlowo ni, yaa ki jate ma yo we yen na para mbe tanga kan we yee yeri ye yege na, een fo, ki woro ma. We yen na para paa yege nga na Kirisi wi yen naga jaa Yenjele li yege na. Sefenne, yoro mbele ye yen we wenne, waa ko ki ni fuun ko yuun ye kan, mbe ta mbe ye kan yaa kee yege wa tagawa pi ni. ²⁰ Mi yen na fye fo na mi ka gbɔn wa ye na, mi ka ka sa ye yan paa yege nga na mi woro na jaa mbe sa ye yan we. Yoro fun yaga kanla yan paa yege nga na ye woro na jaa mbanla yan we. Mi yen na fye fo mi ka ka sa maara yan wa ye soɔwo, naa yenjara, naa nanjbanwa, naa kashara, naa leele mejooɔ, naa lesangara senre, naa yee gbogowo, naa kafaara. ²¹ Mi yen na fye fo na mi ka gbɔn wa ye na, Yenjele liga kanla tirige wa ye yege soɔwo. Leleɛere mbele pe kapere pye makɔ, mi ka ka gbele pe kala na, poro mbele fyongɔ* kapyere, naa kalikalawa naa katijangara

pyendorogo nga pe pye, pe siri jen mberi yaga we.

Yerewe senre punɔo woro konaa sharaga

13 ¹ Na karisaga taanri wogo koyi nga mila kee ki na wa ye yeri. «Kala li ni fuun li yaa yege wo mbe yala serefenne shyen, nakoma serefenne taanri yɔn senre ni†» paa yege nga na Yenjele senre sewe wi yen naga yuun we. ² Mbele pe kapere pye makɔ, mi yen na pe yeregi naa leele sanmbala pe ni fuun pe ni. Na karisaga shyen wogo ki na wa ye yeri, mila ki wogo ki yo makɔ, mi nee pe yeregi naa yingɔ maga ta mi woro wa pe ni, fo: Na mi ka soɔwo wa ye yeri naa sanga na ni, mi se wa yaga mbajolowo; ³ katugu ye yen na jaa mbege jen, na kaa pye Kirisi* wi yen na para wa na yɔn, ye yaa sigi jen. Kirisi wi woro fannga fu ye kanngolo, een fo, wila wi yawa pi nari wa ye soɔwo. ⁴ Kaselege yi, paɔ wi kan wa tiparaga* ki na, naa wila pye fannga fu ki kala na, een fo, yingɔ, wi yen yinwege na Yenjele li yawa pi fannga na. Woro fun we yen fannga fu fenne wa we gbogolomo pi ni wi ni. Een fo, wa we kapyege ko ni ye kanngolo, we yen na we yinwege ki piin wi ni Yenjele li yawa po fannga na.

⁵ Ye ye yee taanla ye wele wa ye nawa, ye ye yee wa ye wele, na kaa pye ye yen wa tagawa konɔ li ni. Ye sigi jen mbe jen mbe yo Zhezu

†13.1: Dete 19.15.

Kirisi wi yen wa ye nawa? Fɔ ndɛɛ kana wamawelewe po mbege naga ye na fɔ ye tagawa pi woro jɛmbe. ⁶Na jigi wi yen ki na ma yo ye yaa ki jɛn mbe yo we wamawelewe pìgi naga ma yo we tagawa pi yen jɛmbe. ⁷We yen na Yenɲele li yenri fɔ yaga ka kapege ka kpe pye. Ko woro mbe ka yo we yen na jaa mbege naga mbe yo wè mɛgɛ ta, ɛɛn fɔ, jango yaa kajɛɲge piin, ali na kaa pye we wamawelewe pìgi naga ma yo we tagawa pi woro jɛmbe. ⁸Katugu yawa kpe woro we ni waa wiin Yenɲele li kaselege ki ni, yawa pi yen we ni mbaa tunɲo piin kaselege ko ni. ⁹Na waga pye fanɲga fu fenne mbe sigi ta fanɲga yen yoro ni, we maa yɔgɔri. Iɲga we yen na yenri Yenɲele li yeri, ko yen fɔ yeli nandanwa kala li pye yeli yɔn fili. ¹⁰Ko kì ti m̀gi sewe ɲa wi yɔnɔgɔ yɛɛn, maa torogo ye kan maga ta m̀ lali ye ni, jango

na mi ka gbɔn wa sanga ɲa ni, mi ka kaga ɲgban ye na wa na kagala yɛgɛ wɔwɔ pi ni, mbe yala we Fɔ* wì fanɲga ɲga kan na yeri ki ni. Ki fanɲga ki kango ko yen mbe ye kan yaa kee yɛgɛ wa tagawa pi ni, kii kan mbe ye jɔgɔ.

¹¹Kì pye ma, sefenne, ye pye nayinmɛ na yinɲɔ! Ye ye yɛɛ gbegele ye sin ye yɔn fili, yaa ye yɛɛ kotogo sogo, ye ye yɔn ki wa nunɲba, yaa ye yinwege ki piin yeyinɲge ni. Kiga pye ma, Yenɲele na li yen ndanlawa naa yeyinɲgefɔ, li yaa pye ye ni.

¹²Yaa ye yɛɛ shari yaa keyen waa ye yɛɛ yɔnɔgɔ ndanlawa ni. Yenɲele li leele kpoyi* pe ni fuun pè ye shari.

¹³We Fɔ Zhezu Kirisi wi yinmɛ po naa Yenɲele li ndanlawa pi ni, naa Yinnekpoyi li gbogolomɔ pi pye ye ni fuun ye ni.